

2008.

A SPORT ÉS SZERVEZETEI

ERDŐSI ZOLTÁN

Csanádi Árpád Általános Iskola Középiskola és Pedagógiai Intézet

2008.12.08.

Sport és szervezetei

Bevezetés

A sportiskolai kerettantervben a *sport és szervezetei* című tantárgy sorrendben az utolsó helyre került a *sportismeretek* tantárgycsaládon belül. Ennek több oka is volt a kerettanterv megírásakor.

Egyfelől a felsőoktatásból ismert *sportszervezés* tantárgy anyagából kidolgozott tantárgy meglehetősen „száraz”. Főként elméleti ismereteket közöl, melynek feldolgozása igényli, hogy a középiskolás diákok tisztában legyenek sportelméleti alapismeretekkel. Ebből a szempontból szükségesnek tartottuk a kerettanterv megírásakor a sportismeretek „egymásra épülését”.

Másfelől az ezt megelőző három tantárggyal ellentétben a sport és szervezetei című tantárgy anyaga elsősorban nem az aktív sportpályafutás támogatását célozza. Tantárgyunkkal a diákokat szeretnénk közelebb hozni a magyar sport intézményeinek – számukra – bonyolult rendszeréhez. Emellett szeretnénk segítséget nyújtani az aktív sportpályafutást követő szakmai karrier megkezdéséhez, amennyiben azt diákjaink a sport közelében képzelik el.

1. Sporttal kapcsolatos fogalmak

1.1. A sportszervezés fogalma

A sportszervezés a szervezéelmélet alapjain nyugvó alkalmazott tudományterület, mely a sportszervezetek felépítésével, működésével, szervezésével, vezetésével kapcsolatos elméletet és módszertani ismereteket tárgyalja, s az általános szervezés- és vezetélmélet törvényszerűségeit a testnevelés és sport területén alkalmazza.

A sportszervezés részletes megismeréséhez szükségesnek tartjuk a korábban tanult *testnevelés* alapfogalmának megismétlését, és a hozzá tartozó problémák rövid feltárását:

A testnevelés: céltudatos, tervszerűen irányított nevelési folyamat, amely sajátos művelődéstartalmával (mozgásos játékok, testgyakorlatok, sportági cselekvésrendszerek és ezekhez tartozó elméleti ismeretek) a mindenoldalúan képzett személyiség kialakítására irányul, előremutatóan meghatározott társadalmi célok alapján.

A testnevelés az iskolai tanrendben előírt tantárgy, kötelező órászámmal, amely még a felsőoktatási intézmények egy részében és a fegyveres testületeknél is a képzési program része.

Sajnos, jól látszik, hogy a hazai oktatási rendszer a Nemzeti alaptantervek és a tantárgyi kerettantervek bevezetését követően sem felel meg a testnevelés követelményrendszerének, célkitűzéseinek, mert nem biztosít *megfelelő órászámot* és *tárgyi feltételeket* (tornaterem, sportudvar, atlétika pálya, uszoda, sporteszközök). Ezzel, az életkornak megfelelő terhelés hiányában, *nincs meg a fejlesztő hatás*, távlatokban pedig *nem alakít ki szokásokat* a saját testét szerető, művelni kívánó személyiségeket. A mára kialakult helyzetért a több évtizedes rossz kormányzati szemlélet hibáztatható. A változás tehát csak a kormányzati, önkormányzati politika és szemlélet megváltoztatásával várható, melynek

érvényesítését a testnevelés és a sport tárgyi feltételeinek európai szintű biztosításában látják a szakemberek. A skandináv országok nagyszerű példái a rekreációs szemléletnek, mely figyelembevételével az állam a testnevelést és a sportot mindenki számára elérhetővé teszi.

Mindez a sajnálatos „stagnálás” akkor történik, amikor a tanulóifjúság életmódjával, fizikai aktivitásával összefüggő trend szerint a felnőtt lakosság nem csak európai, de világviszonylatban is rendkívül *rossz morbiditási és mortalitási képet* mutat. A lakosság egészségi állapotával kapcsolatosan a következők rendkívüli módon figyelmeztetőek:

- az alacsony fizikai terhelhetőségre utaló adatok;
- az 5-14 éves korosztályban a helytelen testtartásból fakadó gerincbetegségek magas aránya (ez a szám eléri a 20-40%-ot);
- a 6-14 évesek között sok a kövér gyermek (10-15%);
- az emocionális viselkedési zavarokkal küzdő gyermekek növekvő száma;
- az öngyilkosságok száma;
- az 5-19 éves fiatalok halálozásában a 41%-os gyakoriságot kitevő erőszakos halálozások száma.

1.2. A sport társadalmi funkciói

A testnevelés és sport *társadalmi jelenség*, az emberi kultúra része, sajátos funkciókat tölt be a társadalomban, sajátos módon kapcsolódik a társadalom egészéhez, ennek különböző elemeihez és jelenségeihez, ugyanakkor viszonylagos önállósággal is rendelkezik. A társadalmi funkciók, a kapcsolódások, a működési autonómia alakulása természetesen gazdasági, társadalmi, politikai változásoknak alávetettek, vagyis *történetileg változnak*. Az ipari fejlődés, az urbanizáció, a szabadidő növekedése következtében a sport-mint tevékenység, és mint szórakozási forma; egyre nagyobb fontosságra tett szert, ami meggyorsította társadalmi intézményesülésének folyamatát.

A vizsgált társadalmi jelenség azonban egymástól jól elkülöníthető területeket foglal magában, azaz:

ifjúsági sport -----prevenció, rekreáció
felnőttek sportja -----prevenció, rekreáció
gyógyító sport -----rehabilitáció

Nem kell különösebben bizonygatni, hogy például a rekreációs célú „felnőttek sportja”, a gyógyulást elősegítő rehabilitációs jellegű sport és a versenysport között társadalmi funkcióik tekintetében, lényeges különbség található.

Ki kell emelni a felnőttek sportját, a *rekreációt*, amennyiben:

a rekreáció célja és feladata a felfrissülés, a munkavégző képesség helyreállítása.

A *Sport for All* fogalma több mint négy évtizedes múltra tekint vissza a nyugati államokban. Nemzetközi szervezetének alapszabálya kimondja, hogy a sporttevékenységhez mindenkinek joga van: Európai Sport for All Egyezmény, 1975. Az egyes aláíró államok kormányait felelősség terheli e jogok biztosításáért. Mindezek eredményeként a fejlett országok sportéletében napjainkban természetes módon ötvöződik a lakossági és a versenysport.

1.3. A versenysport és az élsport fogalma

A sportolók azon minősített csoportját, akik felkészültségüket rendszeresen összemérik, és ezzel rangsorolják magukat (bajnokságok, kupák), versenysportolóknak nevezzük.

Ma Magyarországon a versenysportban három szint figyelhető meg. Ezek:

- rendszeresen versenyző, de az élvonalba nem kerülők;
- a hazai élvonal versenyzői, akik nemzetközileg nem kvalifikáltak;
- a nemzetközi élvonalba tartozók, akik képviselik a nagy világversenyeken hazánkat.

A társadalmi-gazdasági változásokat a sport egésze, így az említett három csoport is negatív tendenciákkal élte át. Az állami és sportvezetés elsősorban a nemzetközi élvonalat tartja „életben”, hiszen az Olimpiai játékok és a sportági világversenyek nagyszerű lehetőséget nyújtanak a demokratikus Magyarország megjelenésének. Persze nem mindegy milyen eredménnyel!

Ajánlott feladatok

1. Írj 3-3 konkrét példát a rekreációra és a versenysportra!
2. Írd le, hogy kedvenc sportágadban szerinted milyen rekreációs lehetőségek rejlenek!
3. Gondold végig, hogy a környezetekben élő felnőtteknek, milyen rekreációs tevékenységet tudnál javasolni a lakóhelyük közelében!

2. A sport intézményei, szervezetei

2.1. Állami intézmények és feladataik

A.) A mindenkori legfelsőbb állami szerv (például minisztérium, államtitkári poszt) főbb feladatai:

- Kidolgozza a sporttal kapcsolatos központi rövid-, közép- és hosszú távú terveket, programokat, valamint kezdeményezi és előkészíti a sportra vonatkozó állami döntéseket.
- Dönt a sportcélú központi állami pénzeszközök felosztásáról.
- Gondoskodik az érdekelt miniszterekkel és társadalmi szervezetekkel együttműködve a sportszakemberek képzéséről és továbbképzéséről.
- Működteti a nemzeti válogatottak központi felkészítését szolgáló létesítményeket (Sportaréna és intézményei, edzőtáborok).
- Szervezi a meg nem engedett teljesítményfokozó szerek, készítmények és módszerek tilalmának betartását, ellenőrzését.
- Működteti a sportinformatikai rendszert.
- Ellenőrzi a sportcélú ingatlanok működtetését (külön törvény szerint).

- Együttműködik a testnevelési és sporttevékenységeket végző szervezetekkel és a helyi önkormányzatokkal. Közreműködik a sporttal kapcsolatos tudományos kutatómunka szervezésében, a kutatási eredmények gyakorlati hasznosításában.
- Ellátja a nemzetközi sportkapcsolatokkal összefüggő állami feladatokat.
- Elősegíti az egészséges életmód és a szabadidősport népszerűsítését, feltételeinek megteremtését.

A Sportminisztérium létrehozása az állami vezetés szemléletbeli változását tükrözte: a magyar ifjúsági és sportügyek, valamint a fogyatékkal élők, és a drog kérdéskörét minisztériumi szintre emelte. 1998. december 31-én megszűnt az OTSH, helyét az Ifjúsági és Sportminisztérium (ISM) vette át, melyet 2002-ben Gyermek, Ifjúsági és Sportminisztériummá (GYISM) nevezett át az állami vezetés. Szintén a szemléletbeli változást tükrözte – természetesen ellenkező előjellel –, hogy a 2004-es kormányátalakítás részeként megszüntették a GYISM-et.

B.) Az Országgyűlés feladatai

A 2004. évi Sporttörvény 50.§-a szerint megalkotja a sporttevékenység gyakorlásának feltételeit érintő törvényeket, illetve határozatokat, és folyamatosan ellenőrzi azok végrehajtását.

C.) A Kormány sporttal kapcsolatos feladatai

A 2004. évi Sporttörvény 50. §-a (1) bekezdése szerint a Kormány kialakítja a hosszú távú sportstratégiát, fejlesztési tervet és ennek alapján javaslatot tesz az Országgyűlésnek a sporttal kapcsolatos törvények, határozatok megalkotására, illetve egyéb döntések meghozatalára.

D.) Nemzeti Sporttanács

A Kormány mellett működő, javaslattevő, illetve véleményt nyilvánító testület, amelynek alapfeladata, hogy állást foglaljon, illetve ajánlásokat tegyen a magyar sport fejlesztésének stratégiai kérdéseiben.

E.) Magyar Olimpiai Bizottság (MOB)

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) szabályzataiban a nemzeti olimpiai bizottságok számára meghatározott feladatok ellátására és az azokban meghatározott célkitűzések megvalósítására 1895-ben alakult meg a Magyar Olimpiai Bizottság (MOB), amely napjainkban önkormányzati elven szervezett, jogi személyként működő köztestület.

F.) Nemzeti Sportszövetség (NSSZ)

A Nemzeti Sportszövetség az egyesülési jog, és a Sporttörvény alapján a nyilvántartásba vett országos sportági szakszövetségek, valamint a *Fogyatékosok Nemzeti Sportszövetségének* egyesülését követően alakult meg. Működési területe a Magyar Köztársaság. A Szövetség célja, hogy a közös érdekek alapján segítse a sportági szakszövetségek eredményes működését, gondoskodjon a közös érdekek védelméről. Mint „ernyőszerkezet” köztestületi státuszt kapott, feladata az állami támogatások elosztása a sportszervezetek között.

G.) Országos sportági szakszövetségek

Az egyes sportágak versenyrendszerének és szabályzatainak kialakítására és működtetésére – összhangban a nemzetközi sportszövetségek alapszabályaival – sportági szakszövetségek működnek Magyarországon. Például: Magyar Atlétikai Szövetség (MASZ), Magyar Természetbarát szövetség (MTSZ), stb.

A sportról szóló törvény értelmében sportáganként csak egy szakszövetség működhet. A szövetségeket a „mindenkori legmagasabb szerv” tartja nyilván, emellett ellátja a törvényességi felügyeletet is.

H.) Nemzeti Szabadidősport Szövetség

Feladata a 2004. évi Sporttörvény 43. §-a értelmében, hogy képviselje az állami szervek, a helyi önkormányzatok, a MOB, a Nemzeti Sportszövetség, a sport közalapítványok, a sportszövetségek és más társadalmi szervezetek irányába a szabadidő-, a gyermek- és ifjúsági sport, a családok, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, továbbá a fogyatékosok sportjának érdekeit.

I.) Magyar Diáksport Szövetség (MDSZ):

Az általános iskolák és a középfokú oktatási-nevelési intézmények tanulóit tömörítő diáksport szervezetek országos szövetsége a Magyar Diáksport Szövetség. Célja, hogy a tanulóifjúság sportjáért, testi neveléséért leginkább felelős állami és társadalmi szervekkel, a sportági szakszövetségekkel tartsa a kapcsolatot. Szervezi a magyar diáksport nemzetközi kapcsolatait, képviseli tagjainak érdekeit (például a sport közalapítványokban).

Tagja a Nemzeti Szabadidősport Szövetségnek.

A tanévenként megjelenő „DIÁKOLIMPIAI VERSENYKIÍRÁS” című kiadvány tartalmazza a közoktatási intézmények tanévi sportprogramját.

J.) Magyar Egyetemi-, Főiskolai Sportszövetség (MEFS):

A felsőoktatási intézmények hallgatóinak, oktatóinak és dolgozóinak körében végzett sporttevékenység összehangolása, valamint a sportolás megkedveltetése, elterjesztése, a sportolók számának növelése érdekében alakult meg a MEFS.

A Magyar Diáksport Szövetségből kivált és önálló szövetséggé alakult szervezet a Magyarországon működő egyetemek, főiskolák és más felsőoktatási intézmények sportszervezeteinek érdekképviselői szövetsége, önálló jogi személyiségű, közhasznú társadalmi szervezet.

Az azonos földrajzi környezetben elhelyezkedő intézmények közötti szorosabb kapcsolat biztosítására állandó *Területi Tanácsok* működnek.

Képviseli a Magyar Köztársaságot a Nemzetközi Egyetemi Sportszövetségben (FISU) és annak rendezvényein, például az UNIVERSIADE-n.

K.) Magyar Testnevelő Tanárok Országos Egyesülete (MTTOE)

A több mint ezer tagot számláló egyesület szervezetbe tömöríti az alsó-, közép- és felsőfokú oktatási intézményekben dolgozó testnevelő tanárokat. Jogot formál arra, hogy tagjai és szervezetei által részt vegyen az iskolai testnevelést és sportot érintő kérdések megvitatásában és kinyilvánítsa álláspontját. Erkölcileg, szakmailag – esetenként anyagilag – támogatja a tanulóifjúság rendszeres testedzését elősegítő eseményeket, akciókat, a testnevelő tanárok tevékenységének hatékonyságát növelő törekvéseket, rendezvényeket.

2.2. Sportegyesületek

A sportegyesületek az egyesülési jogról szóló (1989.II.tv.) törvény alapján létrehozott olyan társadalmi szervezetek, amelyek célja a rendszeres testedzési, sportolási lehetőségek szervezése és vezetése. A sportegyesületek – és benne a szakosztályok – a sport társadalmi rendszerének *végrehajtó szintje*. A 2004. évi Sporttörvény szerint a sportszervezetnek két típusa van: *a sportegyesület és a sportvállalkozás*.

A korábbiakkal ellentétben nem minősül sportszervezetnek az alapítvány, az iskolai sportkör, de az iskolai sportegyesület igen!

A szervezetük tipikusan társadalmi, mert a legfontosabb jellemzői a következők:

- a tagság által demokratikusan választott, saját maguk által létrehozott szervezettel és működési szabályokkal működnek;
- tevékenységükre nem jellemző a politikai elem.

A társadalmi szervezetek, így a sportkörök alapításának feltételei:

- legalább tíz alapító tag kimondja a szervezet megalakítását;
- *alapszabállyal* rendelkezik;
- megválasztott ügyintézője és képviseleti szervei vannak.

A megalakult társadalmi szervezetet a bíróság veszi nyilvántartásba, s ha az alapító tagok a törvényi előírásnak eleget tettek, a nyilvántartásba vétellel jogi személlyé válnak.

Az alapszabály a következő főbb pontokat tartalmazza:

- a szervezet neve, lobogója, színe, emblémája (feltétel, hogy különbözzön a már bejegyzett szervezetektől);
- célja (nem lehet államellenes);
- telephelye;
- a szervezet felépítése;
- előírja a tagok kötelességeit, biztosítja jogait.

A társadalmi szervezet legfőbb szerve a tagok összessége: a *taggyűlés* vagy a tagok által választott testület a *küldöttgyűlés*.

A legfőbb testület alkotja az egyesület „törvényét”, az alapszabályt. Hatáskörébe a következő feladatok tartoznak:

- az alapszabály megalkotása és módosítása;
- az éves költségvetés meghatározása;
- az ügyintézői testület beszámolójának évenkénti elfogadása;
- a társadalmi szerv egyesülésének vagy feloszlásának kimondása;
- mindazok a feladatok, amelyeket az alapszabály kizárólagos hatáskörébe utal.

A sportegyesület elnevezés gyűjtőfogalom, minden olyan sportszervezet neve, amely gyakorlati sporttevékenységet folytat. A gyűjtőfogalom alá tartozik tehát a sportkör, a sportklub, a testedző kör, a tornaegylet stb.

A gyakorlati sporttevékenység megvalósítása érdekében a sportegyesület:

- szakosztályokat, sportcsoportokat hoz létre;
- biztosítja a feltételeket, amennyiben
 - a létesítményeket (épít, bérel, stb.);
 - a felszerelést (lehetőségei mértékében);
 - szakmai irányítást végez;
 - az edzéseken felkészít, versenyeztet;
 - a sportolók minőségük szerinti versenyeztetését;
 - versenyek, tanfolyamok, edzőtáborok, túrák szervezését végzi (vállalkozás formájában).

A felsoroltakból látható, hogy a sportegyesületi formák a sport gyakorlásának legalkalmasabb szervezeti keretei. Lehetőséget nyújtanak a szabadidős tevékenységre és az élsportolói törekvések kielégítésére egyaránt.

Sportvállalkozásnak minősül az a gazdasági társaság, amelynek (az 1997. évi CXLV. törvény alapján) fő tevékenysége sporttevékenység, valamint a sporttevékenység feltételeinek megteremtése egy vagy több sportágban.

2.3. Iskolai sport, diáksport

A tanulóifjúság sportolásával összefüggésben több kifejezés használatos, mint például a tanórán kívüli testnevelés, a tömegsport foglalkozás, a diáksport, az utánpótlás nevelés, az iskolai sport. A meghatározások tartalma azonban közel sem tisztázott.

Az *iskola sport* fogalma magában foglalja a tanulók „iskolán belüli” testnevelési és sportfoglalkoztatásának egész rendszerét, mindazokat a tevékenységi formákat, amelyek az iskolán belül, az iskolák szervezésében történnek.

A *diáksport* fogalmát viszont abban az esetben használjuk, amikor a sportoló diákok iskolájuk képviseletében egy másik iskolával (iskolákkal) versenyeznek, mérkőznek meg.

Ezek alapján az iskolai és diáksport alapvető szervezeti keretei:

1. az iskolai sportkör (ISK)
2. a diáksport egyesület (DSE).

Az ISK és a DSE önkormányzati jogkörrel működik. Az iskolai sportkör nem önálló jogi személy, a diáksport egyesület viszont törvény által biztosítottan önálló jogi személy. Önállóan, a diákság (tagság) igényeinek és a lehetőségeknek megfelelően szervezi a diákok testedzését, sportját, illetve biztosítja az ehhez szükséges feltételeket. Általános és sajátos feltételeket biztosít, az önszerveződés, az önkormányzat gyakorlatának tanulásához, elsajátításához.

Az ISK és a DSE törekvései, alapfeladatai azonosak, de mozgásterük, működési lehetőségeik eltérőek.

Az ISK az oktatási intézmény (iskola, kollégium, diákotthon) szerves része, mint például az iskola zenekara, vagy színjátszó csoportja stb. A DSE önálló jogi személyiségű sportszervezet. Legfőbb értéke, hogy lehetőséget biztosít az iskolák hagyományos „zártágának” feltöréséhez, külső társadalmi erőket tud mozgósítani, így közelíthet az igazán társadalmi alapon történő működéshez. A DSE területi alapon is szerveződhet, amely igen sok előnnyel jár (munkamegosztás, létesítmények használatának koordinációja, stb).

A diáksport területi szervei

A DSE-k, valamint a DSE-hez nem tartozó ISK-k tisztségviselői és a diákok képviselői nagyközségeként, városonként (városi kerületenként) diáksport bizottságokat (DSB) alkothatnak. A diáksport bizottságok megyénként és a fővárosban Diáksport Szövetséget (DSSZ) választanak, ezen belül intéző bizottságot működtetnek. A diáksport területi szervei nem irányító szervek, hanem szervezik a diáksport eseményeket és képviselik a hozzájuk tartozó ISK-k, DSE-k érdekeit.

A diáksport országos szerve a Magyar Diáksport Szövetség.

Ajánlott feladatok

1. Nézz utána, kik álltak az 1998-2004 között fenn álló „sportminisztérium” élén!
2. Keresd meg az interneten a 2004. évi Sporttörvényt!
3. Írd le, kik alkotják a MOB vezetőségét!
4. A fentiek alapján állíts össze egy egyesületi alapszabályt!
5. Írd le, iskoládban milyen ISK és DSE működik!

3. Sportesemények szervezése

Az életünk lényegében események sorozata, az pedig, hogy ez számunkra mennyire lesz örömteli és sikeres, az szándékainktól és felkészültségünktől függ. Az iskolai tanóra (matematika, ének, testnevelés), a napközis vagy sportkörü foglalkozás éppúgy esemény, mint az edzések és a sportversenyek. Az események eredményességének feltétele a kitűzött cél ismerete, a szükséges tárgyi feltételek biztosítása, előkészítése és a testileg és lelkileg felkészült résztvevők megjelenése az előírt időpontban.

3.1. A sportesemények típusai

A sportmenedzser mindennapi munkájának egyik legjellemzőbb területe a különböző események, leginkább sportversenyek szervezése.

Mivel a különböző eseményeknek hasonlóak a szervezés-módszertani ismeretei, ezért csak a sportversenyek sajátos problémáival kívánunk foglalkozni. Nem mindegy, hogy egy egyszerű sporteseményről (házibajnokság, városi diákverseny, országos bajnokság) vagy egy összetett, több napon át tartó országos seregszemléről, netán kontinentális vagy világbajnokság szervezéséről van-e szó.

Először az egyszerű sportverseny szervezés-módszertani fogásait tekintjük át. Az ilyen típusú esemény megszervezésénél is tudnunk kell megválasztani azt a szisztémát, amellyel dolgozni szeretnénk. Ehhez tisztában kell lennünk a sportversenyek felosztásával, ami a következő:

1. Sportágak szerint: atlétika, torna, kosárlabda stb.
2. Sportágon belül: atlétikai ugró, dobó stb. számok.
3. Versenyfajta szerint:
 - házi versenyek (csak szakosztályi versenyzőkkel);
 - barátságos versenyek (nem hivatalos, általános felkészülési céllal);
 - meghívásos versenyek (a meghívó fél feltételei szerint);
 - kizárásos versenyek (bizonyos versenyzők nem indulhatnak);
 - területi bajnoki versenyek (pl. megyei, kerületi, stb.);
 - országos versenyek és bajnokságok (az országos bajnoki cím eldöntéséért);
 - nemzetközi versenyek (különböző országok egyesületi versenyzői részvételével);
 - nemzetek közötti versenyek (az országok válogatottjainak részvételével).
4. A verseny jellege szerint:
 - egyéni versenyek - a versenyző a nevezés, a versenyzés és az eredmény szempontjából is egyéni. Vannak egyéni összetett versenyek is (például torna férfi-női EB);
 - csapatversenyek:
 - egyénekenkénti csapat (mezei futó CSB, ahol a tagok egyenként érnek el eredményt);

- együttes csapatverseny (labdajátékok, ahol a tagok együtt érnek el eredményt);
- egyéni csapat (öttusa) - az egyéni eredményeket értékelik és díjazzák, míg a versenyzők helyezései alapján számítják ki a csapat eredményét.

5. Versenyzői tulajdonságok alapján

- nemek szerint;
- életkor szerint (például. gyermek, serdülő, ifjúsági, junior, felnőtt);
- minősítés szerint (I., II., III., vagy arany-, ezüst-, bronzjelvényes);
- súlycsoportok szerint..

6. Szervezési rendszer szerint

- kieséses versenyek (első, második vereség utáni kiesés);
- körmérkőzéses versenyek (mindenki mindenkivel találkozik - kis induló létszám esetén lehetséges);
- vegyes rendszerű versenyek (kieséses formával kezdve és azután körmérkőzés vagy fordítva);
- egy- vagy kétfordulós bajnoki rendszerek (például labdarúgás);
- kupaversenyek (bajnoki osztályra való tekintet nélkül mindenki részt vehet rajta).

A helyes versenyrendezési forma megválasztása után, mint minden eseményszervezési feladat, a sportversenyeké is három részre osztható:

- a verseny *előkészítésével* kapcsolatos feladatok (60%);
- a verseny konkrét *megrendezésével* kapcsolatos feladatok (30%);
- a verseny *megrendezése utáni* szervezési, menedzselési *feladatok* (10%).

A befektetett energia nagyságrendjére utaló százalékos arányok hozzávetőlegesen értendőek, mellyel érzékeltetni szeretnénk az alapos előkészítő munka jelentőségét.

3.2. A szervezőmunka menete és dokumentumai

A „rutinból” vezetett foglalkozások előbb-utóbb egysíkúak, unalmasak lesznek a résztvevők számára, és rendszerint egyoldalú terheléssel járnak. Akár aktív résztvevőként, akár szórakozni vágyó nézőként vagyunk jelen egy sporteseményen, közérzetünket, hangulatunkat döntően befolyásolja a szervezők körültekintő, alapos előkészítő munkája. A jó szervezés mozgósító erejű a testnevelés és sport iránti érdeklődés felkeltésében, a rendszeres sportolási igény kialakításában.

Ezért is elengedhetetlen, hogy a jól felkészült edző rendelkezzen sportszervezési ismeretekkel, és eredményesen alkalmazza a szervezési módszereket a munkájában. A továbbiakban a sportesemények szervezésének legáltalánosabb tennivalóit ismertetjük, melyek a legkülönbözőbb események szervezésénél felhasználhatók.

A szervező legtöbbször a felettesétől kap megbízást valamilyen szervezési feladat végrehajtására. Az edzőknek az éves munkatervben, vagy az edzéstervben rögzített feladatok teljesítése jelent kisebb-nagyobb szervezési feladatot.

a.) Előkészítés

Az események szervezésének legelső lépcsője a *tájékozódás*, ugyanis az esemény szervezőjének világosan kell látnia, milyen jellegű és méretű feladatot kell teljesítenie.

Ajánlatos végiggondolni a következőket:

- Mi a célja a rendezvénynek?

(Szakmai célkitűzés, gazdasági célkitűzés, egyéb célkitűzés, például kapcsolatteremtés, korábbi meghívás viszonzása, versenyzők toborzása stb.)

- Milyen jellegű eseményt kell szervezni?

(Verseny, mérkőzés, konferencia, sportbemutató, szülői értekezlet, edzőtábor stb.)

- Milyen volumenű eseményről van szó?

(Résztevők száma, a rendezvény időtartama.)

- Az esemény időpontja?

(Milyen más rendezvény van ugyanakkor, amelyek befolyással lehet a tervezett eseményre. A téli, nyári időszak sajátos szervezési feladatokat adhat – például ruhatár)

- Az esemény helyszíne?

(Hány helyszínen kerül sor a rendezvényre, saját helyszínen vagy bérelt létesítményben, nyitott vagy fedett helyszín stb.)

- Az esemény résztvevői?

(Versenyzők és nézők igényei, létszámok, várható szakmai színvonal.)

- Szükséges szolgáltatások?

(Szállás, étkezés, szabadidő program, orvosi ellátás, információs rendszer, a rendezvény biztonsága stb.)

- Az engedélyek beszerzése?

(Terület- és úthasználat, ÁNTSZ stb.)

- A verseny résztvevőinek biztosítása?

Ezek után lehet csak érdemben megválaszolni a szervezés szempontjából legfontosabb kérdéseket:

- Mennyi idő áll rendelkezésre a feladat elvégzéséhez?

- Szükség van-e segítségre, ha igen, hány főre?

- Vannak-e nyitott kérdések, amelyek megválaszolása, illetve eldöntése másoktól függ?

- Meddig terjed a szervező hatásköre?

A tisztázatlan kérdéseket ajánlatos megbeszélni a megbízóval. Ha ezt elmulasztjuk, a későbbiekben problémák és feszültségek jelentkezhetnek, amelyek torlódást okoznak a folyamatos munkavégzésben, ezzel veszélyeztetik az események sikeres megrendezését.

Miután a legfontosabb kérdéseket tisztáztuk, nekifoghatunk az előkészítő munkafázis következő szakaszának, a *tervezésnek*.

A tervezés az előkészítés kritikus időszaka, mivel ekkor döntjük el a legfontosabb kérdéseket (helyszín, program, szükséges feltételek, gazdasági kérdések stb.). A tervezést csak akkor lehet érdemben megkezdeni, ha a megrendező eseménnyel összefüggésben elegendő mennyiségű és hiteles információval rendelkezünk.

A tervezőmunka két elemből áll:

1. A legapróbb részletekben *elképzelni* a megrendezendő eseményt;
2. Ezzel párhuzamosan *írásban rögzíteni* a megvalósításhoz szükséges feladatokat szakmai, szervezési és pénzügyi szempontok alapján.

A tervezőmunka két eleme tehát a gyakorlatban egyszerre működik. Ahogy végiggondoljuk az esemény menetét, a feladatok is megfogalmazódnak. Így készítjük el a *feladatjegyzéket*, amely a szervezés alapidokumentuma. Ebből tiszta képet alkothatunk a feladat méretéről és a szükséges segéderőről, továbbá kiindulópont a költségvetés elkészítésénél.

Amennyiben az előkészítés és a rendezés több személy közreműködését igényli, ajánlatos *szervezőbizottságot* (munkacsoportot) alakítani.

A feladatjegyzék segítségével összeállíthatjuk a szervezőbizottságot (a munkacsoportok számát és feladataikat, az egyes csoportok létszámát).

A szervezőbizottság összetétele:

- vezető: a munka irányítója, a csoportmunka összehangolója (rendszerint az a személy, aki a feladatot kapta);
- titkár: a szervező bizottság adminisztrátora (levelezés, adatgyűjtés és rendszerezés, dokumentáció, ügyintézés stb.);
- tagok: az egyes munkacsoportok vezetői (például gazdasági, technikai, szakmai, propaganda, rendezőgárda, versenybírók, segítők stb.).

A szervezőbizottságban dolgozó vezetők kiválasztását gondosan kell elvégezni. Olyan emberek közreműködését érdemes kérni, akik azonosulni tudnak a feladattal, vállalásukat a legjobb tudásuk szerint igyekeznek elvégezni. A tapasztalatok azt igazolják, hogy a *megbízhatóság* és a *hozzáállás* kérdését elsődleges szempontként kell mérlegelni a kiválasztásnál. Szerencsés a magas fokú szakmai munka és hozzáállás találkozása - ez már feltételezi a sikert.

A kiválasztott személyek felkérése történhet személyesen vagy levélben. A felkéréssel egy időben célszerű megküldeni a szervezőbizottság alakuló ülésére szóló feladatjegyzék alapján készített munkaterv tervezetét.

Az első ülésen a bizottság vezetője, titkára és a munkacsoportok vezetői vegyenek részt.

Az alakuló ülés ajánlott napirendje:

- üdvözlés, a feladat ismertetése (a felkérések indoklása és méltatása);
- a munkacsoportok véglegesítése (személyi összetétel, feladat, hatáskör, felelősség);
- a munkaterv tervezet megvitatása;

- egyebek (során következő legfontosabb feladatok, követendő munkamódszerek, a kapcsolattartás módja, a szervezőbizottság következő összejövételének ideje, helye, napirendje stb.).

Az alakuló ülés eredményeként készül el a szervezőmunka alapvető dokumentációja, az egyes *részterületek munkatervei*, majd ennek birtokában az esemény megszervezésének részletes *ütemterve*.

Ezt követően a nagyobb méretű események esetében (több napig tartó, több helyszínen rendezendő esemény, több száz résztvevő, nemzetközi mezőny stb.) célszerű összehívni a szervezőbizottság teljes ülését is, amelyen az adott esemény szervezésében közreműködő valamennyi személy jelen van.

A meghívóval együtt meg kell küldeni minden szervezőbizottsági tagnak:

- az esemény forgatókönyvét;
- a szervezőbizottság és a munkacsoportok munkatervét.

A szervező bizottsági ülés javasolt napirendje:

1. Az értekezlet céljának ismertetése, tájékoztatás az eddig végzett munkáról.
2. A munkacsoportok vezetőinek beszámolója.
3. Az esemény forgatókönyvének véglegesítése.
4. Egyebek (a kapcsolattartás módja, fontosabb határidők, az információ szolgáltatás és áramlás rögzítése, a következő összejövétel időpontja, helye, napirendje stb.).

A szervezőbizottság soron következő legfontosabb feladatai:

- Az esemény költségvetésének elkészítése és jóváhagyása.
- A tervezett helyszínek bejárása (versenyszínhely, szállás, étkezés, szállítás, szabadidős programok színhelyei stb.)
- A helyszínbejárások tapasztalatai alapján az események lebonyolításának részletes megtervezése, azaz a rendezvény forgatókönyvének elkészítése (az első résztvevő megérkezésétől az utolsó távozásáig).
- A lebonyolítás tervének megfelelően a szükséges feltételek biztosítása:
 - személyi feltételek (rendezők, sportolók, nézők),

- tárgyi feltételek (színhelyek, eszközök, felszerelések, műszaki-szakmai kellékek).
- Az esemény színhelyeinek előkészítése.
- Adminisztráció (név- és címjegyzék, engedélyek, felkérések, megrendelések, plakátok, meghívók, tájékoztató táblák, belépőjegyek stb.).

A tervszerű és jól összehangolt szervezőmunka azt eredményezi, hogy az esemény kezdete előtt 7-10 nappal nagyjából befejeződnek az előkészületek. Célszerű, ha ilyenkor az előkészítésben és a lebonyolításban közreműködők részvételével megbeszélést tartunk, amelyen összegezzük a végzett munkát, véglegesítjük az esemény lebonyolításának menetét, meghatározzuk a további feladatokat, és azok végrehajtásának ütemezését.

b.) Lebonyolítás

Az események kezdete előtt legalább két órával helyszíni szemlét kell tartani. Meg kell győződni, hogy a tervek szerint minden a helyén van-e. Szabadtéri esemény esetében az időjárástól függően rendszerint szükség van kisebb-nagyobb változtatásokra. Ilyenkor van lehetséges az utolsó simítások elvégzése. Az esemény kezdési időpontjához közeledve ellenőrizni kell, hogy valamennyi közreműködő elfoglalja a helyét. Ezután kerülhet sor az érkezők fogadására (részvevők, látogatók, meghívottak stb.).

Az esemény sikerét befolyásolja a *jó indítás*. A kezdésnél legyünk pontosak, külsőségeiben látványosak és ünnepélyesek. Arra kell törekedni, hogy már az esemény első pillanatai kellemes közérzetet, jó érzéseket nyújtson a jelenlévőknek. Nagyobb méretű eseményeknél (olimpia, kontinens bajnokság, sportünnepélyek stb.) ezt külön tervezik meg és szervezik. A jól sikerült kezdés pozitív hangulatot teremt, kedvezően befolyásolja a résztvevők (aktív közreműködők) és a látogatók (fizető nézők, meghívottak) közérzetét egyaránt.

Az esemény kezdetétől a (fő) szervezőnek „karmesteri” szerep jut. Fő feladata a korábban elképzelt (megtervezett) program maradéktalan végrehajtása. Ez csak akkor sikerülhet, ha csupán arra koncentrálnak, hogy zökkenő nélkül peregjenek az egyes programrészek, minden és mindenki a helyén legyen. Különösen arra kell figyelni, hogy az előre nem látható és szervezhető problémákat érdemben meg lehessen oldani. A szervezésért

felelős személynek az esemény alatt „mindenütt” jelen kell lennie, így nem kötődhet helyhez és feladathoz.

Amennyire meghatározó a jó indítás, olyan fontos az esemény színvonalas és emlékezetes *befejezése*. Ennek előkészítése már az esemény megkezdése előtt elindul, amikor megtervezzük a feladatokat, esetenként magát a záró programot el is próbáljuk. Előfordulhat, hogy a záráskor eredményt kell hirdetni, értékelni kell a történeteket. Ennek elvégzéséhez információk (eredmények, adatok, dokumentumok) szükségesek. Ezt a munkát úgy kell megszervezni, hogy a zárás emiatt ne húzódjon el a szükségesnél hosszabbra (színhely átrendezése, résztvevők csoportosítása, átadásra kerülő tárgyak előkészítése).

Az esemény programjának előrehaladásával a zárásra kell koncentrálni. A kevésbé jól sikerült eseményen sokat segíthet a jól „megkomponált” és megszervezett, élményszerű, emlékezetes záróesemény.

c.) Az esemény utáni tennivalók

A legelső feladat az esemény színhelyének „visszarendezése”. Ez a munka akkor fejeződik be, amikor a színhely az esemény előtti állapotba kerül. Ennek megszervezésére is még az esemény tervezésekor kell gondolni (közreműködők, elvégzendő feladatok). Elmulasztása sok problémát okozhat (eszközök, berendezések eltűnése, megoldásra váró feladatok stb.).

Közvetlenül az esemény után kell elvégezni a készpénzfizetéseket (játékvezetők, versenybírók, a rendezőgárda munkadíjai, alkalmi munkabérek stb.). Ezt követően kerül sor a különböző szolgáltatások igazolására, elszámolásokra, pénzügyi intézkedésekre, majd a költségvetés teljesítésének véglegesítésére.

Az esemény befejezése után nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy az előkészítésben és a lebonyolításban segítséget nyújtó szervezeteknek és személyeknek *köszönetet* mondjunk. Nagyobb események után célszerű összehívni a szervezőbizottság záró megbeszélését, ahol értékeljük a csoportok és az egyének munkáját (az eredményeket egybevetjük a korábban megfogalmazott célkitűzésekkel), összegezzük a tapasztalatokat. Ha az esemény méretei, a végzett munka indokolja, lehetőleg adjunk tárgyi vagy anyagi jutalmat. A jutalmazás mindig differenciált legyen, arányos legyen az elvégzett munka minőségével és nagyságával.

Végül fontos feladatként kell számon tartani az eseménnyel kapcsolatos *dokumentáció* összegyűjtését és rendszerezését. A szervezőmunka dokumentumainak megőrzése felbecsülhetetlen értéket jelent a következő hasonló feladat sikeres és jóval kevesebb munkával járó teljesítésében.

Ajánlott feladatok

Tervezz meg egy kétnapos versenyt saját sportágadban, aminek keretében:

Írd le a fentiek szerint pontról-pontra az esemény részletes tervét és a szükséges előkészületi lépéseket!

Írd össze az esemény utáni teendőket!

4. Versenyrendezés

4.1. Versenykiírás, forgatókönyv

Amennyiben a sportverseny megrendezése a feladat, a korábban felsoroltakon túl speciális feladatokat is teljesítenie kell a szervezőnek. Az esemény szervezésének legelső lépcsőjében a *versenykiírást* kell elkészítenie (amennyiben ez már elkészült, akkor alapos tanulmányozásra van szükség), mert csak ez után lehet megkezdeni a tervezést (elképzelni a megrendezendő eseményt, és feladatjegyzéket készíteni).

A versenykiírás a versenyrendezés szakmai alapidokumentuma, amely tartalmazza a rendezvényvel kapcsolatos legfontosabb adatokat, szabályokat, tudnivalókat, azaz:

- a verseny célját;
- a verseny helyét, idejét;

- a verseny rendezőinek (a szervezőbizottság) adatait;
- a verseny résztvevőit (például csak I-II. osztályú minősítéssel rendelkező versenyzők);
- a versenyszámokat és azok sorrendjét (az időrendet);
- a helyezések eldöntésének módját;
- a helyezett díjazását;
- a versenyrendezéssel és a részvétellel kapcsolatos költségviselést;
- a nevezési határidőt és a nevezés módját;
- a részvétellel összefüggő fontosabb információkat (például a szálláshely címe, helyi közlekedés, szolgáltatások, technikai értekezlet helye, ideje stb.).

A versenykiírás alapos, körültekintő szakmai munkát igényel, mivel meghatározza a lebonyolítás keretét és a legfontosabb szabályait. Óvások esetén a játék- és versenyszabályok mellett a versenykiírás döntheti el a vitát.

A rendezők a *nevezési határidő* előtt legalább egy hónappal jutassák el az érintettekhez a versenykiírást.

Nagyobb méretű sportversenyek esetén a résztvevőknek el kell juttatni a *forгатókönyvet*, amely részletesen tartalmazza a sportverseny minden eseményét időrendi sorrendben, az egyes részesemények felelőseit, továbbá minden szükséges információt.

4.2. Előkészítés

A sportversenyek előkészítésének három speciális szakaszát különböztetjük meg, ezek:

- a.) a verseny technikai előkészítése;
- b.) a verseny személyi előkészítése;
- c.) a verseny gazdasági előkészítése.

a.) A verseny technikai előkészítése

- Versenyszínhelyek (pálya, uszoda, tornaterem, sportcsarnok, versenyútvonal stb.) előkészítése a versenyszabályoknak megfelelően (például uszodában pályaelválasztó kötelek, labdajátékoknál az előírt

vonalazás, öltözők, nézőtér, versenybírók elhelyezése, sajtó, protokoll stb.).

- A szerek, felszerelések biztosítása (a rendezők által biztosított sportszerek, -eszközök előkészítése, az időmérés, a pontozás, a hangosítás kellékei stb.)
- A szükséges engedélyek beszerzése (közterületen rendezett verseny esetében rendőrségi engedély, önkormányzat, tűzoltóság stb.).

b.) A verseny személyi előkészítése

A verseny lebonyolításához szükséges rendezőség és versenybírók összeállítása szintén az előkészítő feladatok közé tartozik. Létszámuk sportáganként és versenyszámonként változó lehet. A rendezőséghez általában a pénztárosokat, a jegyszedőket, a technikai személyzetet szoktuk számítani, míg a versenybírókhoz a verseny lebonyolításában ténylegesen közreműködő – a sportági szakszövetség által igazolvánnyal ellátott – szakembereket (versenybírókat, játékvezetőket).

c.) A verseny gazdasági előkészítése

A versenyrendezés egyik alapfeladata a versenyhez szükséges pénzügyi fedezet biztosítása. Ha az esemény az (éves) versenynaptárban szerepel, akkor a rendezéshez szükséges pénzfedezetnek az éves költségvetésben is szerepelnie kell.

A költségvetés elkészítését bízuk gazdasági szakemberre, ugyanakkor legyünk segítségére azzal, hogy részletes tájékoztatást adjunk a költségvonzattal járó szakmai feladatokról (például versenydíjak darabszáma, szükséges szolgáltatások, bérlemények, versenybírók, orvosi ügyelet költségei, résztvevők száma stb.), továbbá azzal, hogy rendelkezésére bocsátjuk a szervezőmunka dokumentumait (versenykiírás, munkaterv, forgatókönyv stb.).

Ajánlott feladatok

Az előző projekt alapján készítsd el a versenyed *Versenykiírás*-át és *Forgatókönyv*-ét!

5. Sportvezetés

5.1. Vezetési ismeretek

Az egykor kiváló sportemberek nem feltétlenül válnak kiváló sportvezetővé is. Az természetesen belátható, hogy a sporttevékenységéhez kapcsolódóan sok tapasztalatot gyűjthet a sportoló, de ezt magas szinten felhasználni csak a vezetői ismeretek készségszintű alkalmazásával lehet.

A következő táblázat azt mutatja, milyen arányban változik a szakmai és a szervezethez kapcsolódó tevékenység az abban elfoglalt pozíció szerint.

Pozíció	Szakmai feladat (%)	Szervezethez kapcsolt feladat (%)
Egyesületi elnök	10	90
Szakosztályvezető	15	85
Edzők	50	50
Segédedzők	75	25

A vezetés fogalma

A menedzsment definíciója alapján mondhatjuk, hogy a vezető célokat tűz ki, a cél elérése érdekében szervezetet (csoportot) működtet és biztosítja a szükséges erőforrásokat. A vezető egy alaphelyzetből, pontból (A) eljuttatja a szervezetet a teljesítményével a célba (C). Ehhez eredményes, harmonikus munkavégzésre van szükség, amelyhez megfelelő szintű készségekkel rendelkező vezető és jól irányított csapat kell. A vezetői funkciók ellátása magas szintű tájékozódási, döntési, szervezői képességet követel meg.

5.2. Vezetői funkciók

A vezetői munka egész folyamatában nagy szerepe van a megfelelő vezetői funkciók kialakításának. Lássuk melyek a legfőbb vezetői feladatok:

- kommunikáció,
- konfliktusok kezelése,
- team (csapat) építés,
- motivációs technikák alkalmazása,
- változások kezelése,
- tervezési folyamat,
- szervezeti struktúra kialakítása,
- szervezeti és vezetési kultúra.

Tankönyvünkben nem kívánunk kitérni valamennyi vezetői feladat részletezésére. Kiemeljük viszont a motiválás kérdését, azon belül is a vezetőképzések során leggyakrabban idézett Maslow elméletet.

Maslow 1945-ben megalkotott „szükségleti hierarchiája” a mai napig alapjául szolgál a legkülönbözőbb motiváció elméleteknek. Szerinte az ember szükségleteit öt egymásra épülő csoportra lehet osztani. A *Maslow piramis* lényege, hogy az ember nem képes addig magasabb igényekkel törődni, amíg az alacsonyabb szintek nincsenek teljes mértékben kielégítve.

Lássuk az öt szintet és a hozzájuk köthető munkahelyi igényeket.

1. Fiziológiai igények (alapigények):

Például élelem, ital, levegő.

Munkahelyi igények: kellemes munkafeltételek, magas fizetés, több szabadidő

2. Biztonság:

Például veszély, fenyegetettség és megfosztás elleni védelem, biztonságérzet.

Munkahelyi igények: érdeklik a külön juttatások, a szervezettség a szabályok és a rendelkezések.

3. Társadalmi igények:

Például valahova tartozás érzése, barátság keresése, szociális tevékenységek.

Munkahelyi igények: teamtagság igénye, harmonikus kapcsolatok, népszerűség keresése.

4. Önbecsülés:

Például mások tisztelete, felelősség, autonómia, értékelés, elismerés, státus, eredményesség.

Munkahelyi igények: hozzáértés, speciális feladatok, kreativitás, önelemzés, tervezés.

5. Önmegvalósítás:

Például tehetség maximális kihasználása, gyarapodás.

Munkahelyi igények: kockázatvállalás, újító kísérletezés.

A vezető feladata ezen elmélet mentén többretű. Egyrészt fel kell ismernie, hogy beosztottjai éppen hol helyezkednek el a piramison. Másrészt el kell döntenie, hogy kit, melyik szintre lehet és érdemes „felhozni”. Harmadrészt ismernie kell a módját, hogy a feljebb lépés érdekében kit, hogyan tud ösztönözni.

5.3. Jogi és gazdasági ismeretek

Az alábbiakban vázlatosan igyekszünk bemutatni, hogy milyen keretek között, és milyen forrásokból lehet, illetve érdemes sportszervezési feladatokat vállalni.

Jogi keretek:

I. Sportági szakszövetség - klubok, egyesületek tömörülése. (Új sportegyesület létrehozása esetén célszerű és szükséges a kapcsolatfelvétel!)

II. Továbbá:

1. önálló egyesület (1989. évi II. tv. alapján);
2. sportvállalkozás (2004. évi sportról szóló tv. alapján);
3. származtatott jogi személy;
4. szakosztály (valamely sportklubon belül).

Mind jogi, mind gazdasági szempontból érdemes megismerni az ÁFA törvény, a Társasági Adótörvény és az SZJA törvény általános és sporttal kapcsolatos paragrafusait.

Gazdasági keretek:

Az alábbi táblázatban a sportszervezés során bevonható forrásokat, illetve azok felhasználási lehetőségeit mutatjuk be.

	Központi állami költségvetés; Sportfőhatóság; Alapítványok		Önkormányzat	Egyesület	Magánszemély
Források	- Országos hivatalok - Megyei hivatalok	- Például Wesselényi közalapítvány	- Helyi költségvetés, „fejkvóta”	- Tagdíj - Vállalkozás - Szponzorok - Egyéb	- Jövedelem
Célok	- Központi létesítmények - Sport-diplomácia	- Események támogatása - Nemzetközi kapcsolatok - Kis-közösségek támogatása	- Önkormányzati létesítmények üzemeltetése - Egyesületek támogatása	- Létesítmények fenntartása - Szakemberek fizetése - Felszerelés - Nevezési díjak	- Felszerelés - Bérletek, jegyek - Részvételi költségek

Ajánlott feladatok

1. Írd le, hogy szerinted milyen tulajdonságokkal kell rendelkezniük a Maslow-piramis egyes szintjein lévő sportszervezőknek!
2. Ha saját sportágadban tagja lennél egy verseny szervezőbizottságának, tulajdonságaid alapján melyik szintre helyeznéd Magad?

Felhasznált irodalom

Kiss G., Szabó J. J. (2004): Sportszervezés, sportmarketing, *Szeged, JGYF Kiadó.*
 Laki L., Nyerges Mihály (1996): Rendszerváltás, sportegyesületek, sportági szövetségek. In: A magyar sport szellemi körképe. 1990-1995. (Szerk. Földesiné Szabó Gyöngyi) *OTSH-MOB, Budapest. 86-99. p.*

Nyerges Mihály (1998): Eseményszervezés a sportban. *Testnevelés, 1998. 4. 25-38.*

Abraham Maslow (1954): Motivation and Personality. *New York.*

Hasznos honlapok

www.complex.hu

www.mob.hu

www.magyarország.hu

www.mdsz.hu

Tartalom

Bevezetés	3.
1. Sporttal kapcsolatos fogalmak	4.
1.1. A sportszervezés fogalma.....	4.
1.2. A sport társadalmi funkciói.....	5.
1.3. A versenysport és az élsport fogalma.....	6.
2. A sport intézményei, szervezetei	7.
2.1. Állami intézmények és feladataik.....	7.
2.2. Sportegyesületek.	11.
2.3. Iskolai sport, diáksport.....	13.
3. Sportesemények szervezése	14.
3.1. Sportesemények típusai.....	15.
3.2. A szervezőmunka menete és dokumentumai.....	17.
4. Versenyrendezés	23.
4.1. Versenykiírás, forgatókönyv.....	23.
4.2. Előkészítés.....	24.
5. Sportvezetés	26.
5.1. Vezetési ismeretek.....	26.
5.2. Vezetői funkciók.....	27.
5.3. Jogi és gazdasági ismeretek.....	28.